

[illegible]

projectcode	projecttitel	Individuele beoordeling	Gezamenlijke beoordeling
ODI1	Microcredentials & stackable credits als basis voor flexibilisering in aanbod en organisatie van LLL		x
ODI03	Biomedische actoren van de toekomst: de impact van ontwikkelingen in de gezondheidszorg op de invulling van de competentieontwikkeling binnen de zorgopleidingen		x
ODI4	Biomedische actoren van de toekomst: ontwikkeling van levensechte multiprofessionele simulatietrainingen voor de zorg(opleidingen)		x
ODI5	Biomedische actoren van de toekomst: technologie in de zorg: aanpassen van basisopleidingen en ontwikkelen van interdisciplinaire opleidingen over technologie in de zorg		x
ODI7	Een academie voor levenslang leren		x
ODI09	Toegankelijke EVC-procedures voor levenslang leren		x
ODI10	Versterken van kwaliteitsontwikkeling voor Vlaanderenbreed afstandsonderwijs		x
ODI11	Bouwstenen voor een duurzame professionele ontwikkeling van leraren		x
ODI12	Versterken van het online leerportaal en evolueren naar een doorgedreven flexibilisering van de onderwijsorganisatie		x
ODI13	Online assessment		x
ODI21	Naar een DIW-proof onderwijsportfolio	x	
ODI22	Toekomstgerichte kansen HO in Aalst		x
ODI23	Naar een toekomstgericht en wendbaar opleidingsportfolio voor het technologisch onderwijs in Brussel		x
ODI24	Boost voor starters in het werkveld		x
ODI25	Design-, Media- en Technologiepool Gent		x
ODI26	Duaal leren @Odisee, de co-hogeschool	x	
ODI27	Adaptieve bouwstenen voor blended en afstandsonderwijs	x	
ODI501	Lerarenopleiding vakdidactiek		x
ODI502	Lerarenopleiding remediëring		x
ODI701	Vrije hogescholen kiezen voor een rationeel opleidingsaanbod in Vlaanderen		x
ODILNO2	Lerend netwerk onderwijsondersteuners Vlaanderen		x

Verslag op niveau van de instelling

In welke mate hebben de projecten van het Voorsprongfonds een effect gehad op het algemeen beleid en/of het onderwijsbeleid van uw instelling?

Gelieve hierbij kort in te gaan op elk speerpunt waarvoor er projecten liepen.

In het instellingsplan van Odisee bij de aanvraag van de VSF-projecten werd reeds uitvoerig ingegaan op het veranderverhaal Odisee 2027 (naar een duurzaam, inclusief en wendbaar onderwijs in co-creatie), welke doelen we daarmee willen bereiken, onze aanpak en projecten. We omschreven gedetailleerd hoe de VSF-speerpunten en aangevraagde projecten aansluiten bij onze eigen strategie, krachtlijnen en lopende veranderprojecten.

Twee academiejaren verder kunnen we stellen dat de VSF-projecten en bijhorende partnerschappen onze hogere DIW-in-C doelstellingen ondersteund hebben. We lichten hieronder per VSF-speerpunt toe hoe dit zichtbaar wordt binnen het algemeen beleid en het onderwijsbeleid van Odisee.

Speerpunt 1 – naar een toekomstgericht en wendbaar onderwijsportfolio

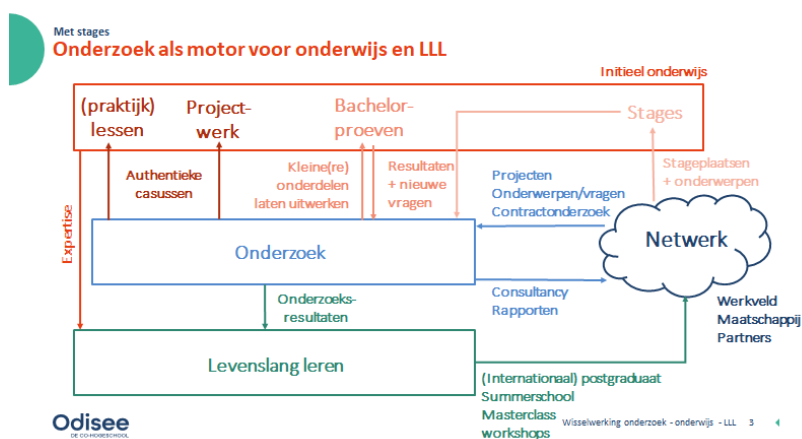
Het instellingseigen portfolioproject ODI21 'Naar een DIW-proof onderwijsportfolio' heeft ongetwijfeld het meest invloed gehad om het onderwijsbeleid van Odisee op het vlak van toekomstgericht denken over onderwijsaanbod en –programmatie te herwerken:

Naast plannen voor elk studiegebied en een plan voor de instelling als geheel (zie verder vraag 2), heeft het project ook geleid tot de ontwikkeling van een instrument met criteria dat jaarlijks het bestaand onderwijsportfolio van de instelling onder de loep neemt (zie bewijslast bij odi21_35). Daarnaast zal het ook gebruikt worden om ideeën en plannen voor toekomstige opleidingen te beoordelen alvorens over te gaan tot een aanvraag. Bij deze nieuwe ontwikkelingen worden ook de uitkomsten van het project ODI701 'vrije hogescholen kiezen voor een rationeel aanbod in Vlaanderen' meegenomen.

Voor de lerarenopleiding heeft het project rond remediëring (ODI501) de grootste impact gehad, waarbij ook gekeken werd hoe het ontwikkelde remediëringspakket voor Nederlands, Frans en wiskunde mogelijk ook inzetbaar is voor andere studiegebieden dan de lerarenopleiding. Daarnaast heeft het project omtrent vakdidactiek (ODI502) geleid tot een integratie van het ontwikkelde materiaal in de eigen e-courses. Het project was ook een vorm van professionalisering via thematische professionele leergemeenschappen in samenwerking met vakdidactici van andere hogescholen, de pedagogische begeleidingsdiensten en werkveldpartners. Dit project leverde naast een vakdidactische visie op de nijverheidsvakken ook een draaiboek over het opbouwen van een clusterdidactiek. Dit draaiboek is inspirerend voor de uitbouw van het professionaliseringsbeleid van de andere clusters (economie en organisatie, voeding en horeca en welzijn en maatschappij).

Voor het studiegebied gezondheidszorg hebben de drie Associatie-projecten rond biomedische actoren voor de toekomst (technologie in de zorg, simulatieonderwijs, competentieprofielen) bijgedragen aan meer toekomstgericht portfolio in deze opleidingen. Het delen van bijvoorbeeld scenario's voor simulatieonderwijs in een databank is een goede praktijk die ook inspirerend werkt voor andere studiegebieden. Bovendien wordt er ook in de toekomst op verder gewerkt om deze databanken operationeel en up-to-date te houden. Ook de inzichten rond het delen van infrastructuur met zowel de universitaire partner als de andere hogescholen heeft samenwerkingen opgeleverd die zorgen voor meer efficiënte inzet van middelen over partners heen.

In het algemeen kunnen we ook stellen dat de veelheid aan projecten die op een snijvlak zaten tussen onderzoek, levenslang leren en onderwijs ons nog meer gesterkt heeft in de drie-eenheid van onderwijs, onderzoek en levenslang leren. Onderstaande afbeelding tracht deze wisselwerking wat in een beeld te vatten.

Speerpunt 2 – levenslang leren binnen het hoger onderwijs uitbouwen

De projecten onder het VSF-speerpunt levenslang leren hebben ook een effect gehad op het beleid van onze instelling. Hieronder wordt van een aantal van de belangrijkste projecten geschetst wat dit inhield:

- Naast een draaiboek micro-credentials en andere materialen die zullen gebruikt worden in de instellingen wordt onder leiding van de directeur Levenslang Leren werk gemaakt van een beleidsnota micro-credentials
- Academie LLL – Continue: Al het LLL wordt nu aangeboden onder de vleugels van Odisee Continue en afgestemd op Continue (van de Associatie KU Leuven). Dit heeft geleid tot een verhoogde samenwerking op vlak van aanbod LLL binnen de Associatie KU Leuven. Daarnaast werd er ook werk gemaakt van een kwaliteitskader voor micro-credentials, wat ons helpt om ons eigen aanbod vanuit dit gezamenlijk kader verder op- en af te bouwen, alsook optimaliseren.
- Het project rond EVC-procedures levert ons een gezamenlijke digitale aanmelding en een beoordelingssysteem voor EVC-procedures met een geïntegreerd gebruiksvriendelijk e-portfolio op. Deze tool is zowel voor kandidaten als voor trajectbegeleiders en assessoren een vereenvoudiging. Twee proeftuinen hebben geleid tot een vereenvoudigde procedure met specifieke assessments waarbij snel en efficiënt een selectie aan competenties (cf. domeinspecifieke leerresultaten (DLR)) wordt getest in functie van eventuele vrijstelling voor bepaalde opleidingsonderdelen. Voor Accountancy en Fiscaliteit betreft dit drie vaardigheidstoetsen, waarbij een vrijstelling bekomen kan worden voor specifieke opleidingsonderdelen. Voor de bacheloropleiding Sociaal Werk betreft dit een vernieuwde volledige EVC- procedure waarbij het voor een kandidaat mogelijk is om alle leerresultaten aan te tonen wat kan resulteren in een vrijstelling voor alle opleidingsonderdelen. Voor sociaal werk heeft dit project geleid tot de uitbouw van een assessment center voor sociaal werk. In de eigen instelling liep er gelijktijdig ook een OOF-project rond LLL van onze 25+studenten en werden drempels en hefboomen in kaart gebracht om dit te stimuleren. Daarnaast liep er ook een ESF-project GeStart binnen studiegebied SAW waar gekeken werd naar kwalificerende trajecten voor sociale professionals. SOM, JES, D'Broej, VIVO en het Vlaams Welzijnsverbond sloegen met onze instelling de handen in elkaar om een gemeenschappelijk project te ontwikkelen met als titel 'Kwalificerende trajecten voor sociale professionals'. Het opzet van dit project was om een breed toegankelijke opleiding op te zetten voor werkenden in de brede sociale sector. Met deze opleiding wilden we sociale professionals versterken in hun beroep en hen warm maken en voorbereiden op instroom in het hoger onderwijs. In een tweejarig traject werd tussen november 2020 en december 2022 vormgegeven aan een actieonderzoek waarin werd onderzocht hoe zo'n opleiding er kan uitzien en wat drempels, risicofactoren en succesfactoren zijn. De synergie tussen de drie projecten heeft ertoe bijgedragen om ons EVC-beleid in de instelling verder te finetunen en een aantal basisprincipes rond af te spreken over de opleidingen heen.
- Het Associatie-project rond afstandsonderwijs ontwikkelde zeer bruikbare materialen voor de kwaliteitsverbetering van afstandsonderwijs in de eigen instelling. Met de kader voor verbetering van deze onderwijsvorm, alsook de handleiding voor kwaliteitszorg gaan we nu in een Odiseebrede stuurgroep afstandsonderwijs verder aan de slag. We kijken hoe we nog gericht op de professionalisering van docenten die lesgeven in deze onderwijsvorm kunnen inzetten – mogelijk via de opstart van een professionele leergemeenschap.
- Binnen project Boost voor starters dat wij trokken in samenwerking met KdG en PXL werden verschillende trajecten voor starters in het werkveld vormgegeven. Dat heeft er toe geleid om de succesfactoren en randvoorwaarden voor dergelijke trajecten op punt te stellen, want een prachtige leidraad vormt voor het verder inzetten op deze doelgroep voor ons aanbod LLL. Waar deze doelgroep soms vergeten wordt, heeft dit project ons soelaas gebracht om dit in ons aanbod expliciet en kwaliteitsvol mee op te nemen. Leerlessen uit deze trajecten zijn daarnaast ook relevant voor andere trajecten van LLL voor mensen uit het werkveld.
- Duaal leren in hoger onderwijs: dankzij dit instellingseigen project beschikken we nu over een kader en tool om de kwaliteit van werkplekken gericht na te gaan, alsook de verwachte beroepscompetenties van studenten voor ze naar de werkplek trekken. De input van dit project sluit volledig aan bij 1 van de 4 ontwerpprincipes in ons kader voor curriculumontwikkeling, nl. leren in authentieke en cocreatieve contexten'. Alle resultaten hiervan worden in de instelling verder verspreid via dit ontwerpprincipe, daarnaast werden alle resultaten toegelicht aan de coördinatoren voor stage en werkplekleren in onze instelling.

Speerpunt 3 – versterkt inzetten op digitale onderwijsvormen

Het project adaptieve bouwstenen voor blended en afstandsonderwijs focuste op het ontwerpen en in de praktijk ontwikkelen van digitale adaptieve (op regels gebaseerde) leerpaden en leermiddelen. Een heel professionaliseringstraject werd hierrond opgezet naast een aantal piloten. Dat heeft geleid tot een verdere verfijning van dit traject dat nu standaard aangeboden wordt als één van de mogelijke modules binnen ons start-to-teach traject. Daarnaast is ook meer aandacht gegaan naar het bewaken van de kwaliteit van de online onderwijsomgevingen en werd de expertise hieromtrent vergroot.

Hoe hebben de projecten van het Voorsprongfonds het opleidingsportfolio van uw instelling beïnvloed? Wat heeft een analyse van het opleidingsportfolio opgeleverd? Hoe werd deze analyse uitgevoerd?

Het instellingseigen portfolioproject ODI21 'Naar een DIW-proof onderwijsportfolio' heeft ongetwijfeld het meest invloed gehad op het opleidingsportfolio van de instelling. In dit project werd een uitgebreide analyse uitgevoerd van het huidige aanbod.

Als basis voor de analyse werd uitgegaan van de principes in de Odisee strategie en IKCO-kader, interviews met opleidingshoofden en directeurs van de verschillende studiegebieden, vroegere toekomstplannen van studiegebieden, info uit interne kwaliteitszorgcyclus, strategische data, criteria voor screening onderwijsaanbod ontwikkeld binnen VSF-odi701 'Vrije hogescholen kiezen voor een rationeel opleidingsaanbod in Vlaanderen', Op basis van deze bronnen werden thema's geïdentificeerd die later de rode draad vormden in het optimalisatieplan van het onderwijsaanbod binnen elk studiegebied, alsook Odisee-breed. Deze thema's zijn:

- **Organisatie van het onderwijsaanbod:** Wat wordt in de toekomst waar/hoe aangeboden met aandacht voor organisatie, campus, onderwijsvormen (cfr. blended, afstand, on campus, ...), ...
- **Afbouw oude opleidingen:** Welke opleiding(en) zijn niet meer toekomstbestendig en vragen om een optimalisatie of afbouw?
- **Opbouw nieuwe opleidingen:** Welke opleidingen willen we met oog op trends in de samenleving en toekomstige arbeidsmarkt aanbieden? Hoe maken we deze duurzaam?
- **Synergiën en samenwerking binnen één studiegebied:** waar zit efficiëntiewinst en inhoudelijke synergie en versterking tussen opleidingsonderdelen, tussen basis- en keuzevakken, tussen graduat en verwante bacheloropleidingen, tussen verwante opleidingen binnen een cluster
- **Synergiën en samenwerking over studiegebieden heen:** waar zit efficiëntiewinst en inhoudelijke synergie en versterking tussen opleidingsonderdelen, tussen basis- en keuzevakken, tussen graduat en verwante bacheloropleidingen, tussen verwante opleidingen over studiegebieden heen
- **Samenwerking en synergiën met andere hoger onderwijsinstellingen:** per studiegebied, maar ook Odisee-breed werden actiepunten opgenomen uit andere VSF-projecten, zoals:
 - o Voor het studiegebied gezondheidszorg: odi03-04-05 biomedische actoren voor de toekomst: competentieontwikkeling, simulatieonderwijs en technologie in de zorg
 - o Voor het studiegebied onderwijs: odi501 en 502 lerarenopleidingen – vakdidactiek cluster nijverheidsvakken en remediëring na instaptoets
 - o Voor het studiegebied bedrijfskunde: odi22 Toekomstgerichte kansen voor het hoger onderwijs in Aalst
 - o Voor het studiegebied biotechnologie: odi23 Naar een toekomstgericht en wendbaar opleidingsportfolio voor het technologisch onderwijs in Brussel en odi25 Design- Media en Technologiepool Gent,
 - o Voor het Odisee-brede plan: odi09 EVC-procedures voor levenslang leren en odi701 vrije hogescholen kiezen voor een rationeel aanbod in Vlaanderen
- **Internationalisering:** dit geven we vorm op volgende wijze in elk plan:
 - o Voeling met nieuwe ontwikkelingen en onze antennes naar buiten gericht.
 - o Internationalisation@home zichtbaar aanwezig in al onze curricula, zowel wat betreft reguliere opleidingen als de meerdaagse programma's/langdurige trajecten van LLL.
 - o Engelstalige opleidingen waar deze een zinvol sluitstuk in ons onderwijsaanbod kunnen vormen op basis van noden uit werkveld.
- **Interdisciplinariteit en -professionaliteit:** zowel binnen als tussen bestaande opleidingen wordt werk gemaakt van interdisciplinariteit en -professionaliteit; bij de ontwikkeling van nieuwe opleidingen gaan we op zoek naar het snijvlak tussen verschillende disciplines

- **Integratie onderwijs-onderzoek-levenslang leren:** er is in elk plan aandacht voor de concrete uitrol van de dialoog onderwijs-onderzoek-levenslang leren, dat zich ook vertaalt in een beleidsplan per studiegebied hieromtrent, Odisee-breed werden hiervoor ook de krijtlijnen vastgezet
- **Levenslang leren:** in elk plan gaat er specifieke aandacht naar **flexibilisering en modularisering van het aanbod** om dit toegankelijk maken voor zij-instromers en een breder scala aan lerenden. Hier werd ook output uit andere VSF-projecten meegenomen zoals o.a. odi01 microcredentials en stackable credits, odi09 EVC-procedures voor levenslang leren, odi11 bouwstenen voor duurzame professionalisering van leraren en odi24 Boost voor starters in het werkveld
- **Verdere uitrol Instellingsbreed kader voor curriculumopbouw (IKCO):** sinds 2018 werkt Odisee aan de uitrol van dit kader, dat tegen 2027 zichtbaar aanwezig is in elk curriculum, vanuit verschillende VSF-projecten werd hier versterkt op ingezet: o.a. odi01 microcredentials en stackable credits, odi09 EVC-procedures voor levenslang leren, odi10 Versterken van kwaliteitsontwikkeling voor Vlaanderenbreed afstandsonderwijs, odi26 duaal leren @Odisee en odi27 adaptief leren voor blended en afstandsonderwijs. De inspiratie hieruit wordt opgenomen in de optimalisatieplannen per studiegebied en Odisee-breed.

Voor elk studiegebied, maar ook instellingsbreed stond een projectmedewerker in voor deskresearch, interviews, analyses, faciliteren van dialoogmomenten en inspiratiemomenten binnen en over studiegebieden heen, aanleveren van input uit en afstemming met andere VSF-projecten (zie boven), ... Zij gingen samen met de directeur onderwijs en elke studiegebieddirecteur aan de slag met de ontwikkeling van de plannen. Vanuit de bronnen en de geïdentificeerde thema's/rode draden kwamen ze via een proces van dialoog, uitwisseling, co-creatieve activiteiten binnen elk studiegebied en Odisee als geheel tot een verdere afbakening, prioritering en concretisering van een aantal domeinen waar de studiegebieden en onderwijsbeleid van Odisee de komende jaren verder op inzet.

In de loop van het ontwikkelproces werd ook nog output meegenomen uit andere analyses die door het team uitgevoerd werden, zoals:

- De **instellingsoverstijgende SWOT-analyse van het aanbod binnen de vrije hogescholen** en op basis van het ontwikkelde kader met criteria voor beoordeling onderwijsaanbod (odi701 'vrije hogescholen kiezen voor een rationeel opleidingsaanbod')
- **Impactanalyse modernisering secundair onderwijs:** Naar aanleiding van de gewijzigde context in het secundair onderwijs werd een grondige analyse gedaan van het Odisee-aanbod in elke specifieke regio van onze 6 campussen, per studiegebied en Odisee-breed werd gekeken naar:
 - o Kunnen leerlingen 6de jaar SO-vakken opnemen waarvoor ze credits opbouwen?
 - o Is er een leerwaaier SO-graduaat-bachelor-master opleidingen in de regio?
- Een **regionale analyse per campus** bracht de omgevingen van de campussen van Odisee, partnerschappen met bedrijven, scholen, sociale organisaties, vakverenigingen, etc. in kaart en gaf inzicht in de noden en blinde vlekken op vlak van co-creatie en optimalisatie van het opleidingsaanbod. Een rapport met aanbevelingen resulteerde in de actiepunten voor studiegebieden, opleidingen, campussen en de instelling al geheel.

Voor elk van de domeinen werden vervolgens drivers geformuleerd en actiepunten uitgetekend in de tijd.

Dit leidde tot de ontwikkeling van **plannen voor optimalisatie van het onderwijsaanbod en een plan van aanpak** die de komende jaren gebruikt worden als brondocument binnen de beleidscyclus van elk studiegebied en het beleid onderwijs-onderzoek-levenslang leren in het algemeen. Op basis hiervan worden jaarlijks operationele doelstellingen per entiteit geformuleerd. Daarnaast beschikken we nu over een gedeeld kader, ook met onze alliantie-partner Artevelde, om het systematisch blijvend analyseren op jaarbasis van ons opleidingsaanbod in kader van opbouw, afbouw en optimalisatie. Het heeft geleid tot een meer systematisch portfoliomanagement en –beleid (zie ook bewijslast Odi21_35)

Hebben de projecten van het Voorsprongfonds aanleiding gegeven tot nieuwe opleidingen? Of tot plannen voor nieuwe opleidingen?

Nieuwe opleidingen – in verschillende stadia:

Graduaat Hernieuwbare Energiesystemen (aangevraagd en goedgekeurd)

Graduaat Orthopedagogische Begeleiding (momenteel toets nieuwe opleiding)

Professionele Bachelor Human Resource Management ism HoGENT en Artevelde hogeschool (momenteel toets nieuwe opleiding)

Ideeën voor nieuwe/heroriëntering bestaande opleidingen - eventueel op snijvlak van twee of meerdere studiegebieden:

- Circulaire economie (IWT en BK)
- Facility Management: mogelijk in toekomst afbouwen of hervormen en linken met andere bestaande opleiding Organisatie & management en Vastgoed
- Onderwijsassistent (OND)
- Praktijkassistent (GEZ)

Hebben de projecten van het Voorsprongfonds aanleiding gegeven tot het schrappen van bestaande opleidingen of tot aanpassingen van het bestaande aanbod? Of tot plannen hieromtrent?

Zie hierboven bij vraag omtrent nieuwe opleidingen.

Daarnaast wordt nu op basis van het ontwikkelde kijkkader een eerste oefening gedaan voor afbouw van bestaande opleidingen. We werken daarnaast ook met een dashboard met kwantitatieve basisgegevens voor elke opleiding, op basis daarvan bepalen we welke opleiding knipperlichtopleidingen zijn en in aanmerking komen voor afbouw. Dit proces van meer systematisch portfoliomanagement is aan de hand van de nieuwe ontwikkelde tools net opgestart. De tool wordt zowel ingezet voor opbouw, afbouw als optimalisatie van het aanbod. We ambiëren om dit een eerste keer volledig te doorlopen met het hele aanbod in 23-24.

Zie hiervoor ook bijlage odi21_35 alsook de verschillende optimalisatieplannen als output van project Odi21.

Algemene overkoepelende bedenkingen:

1. **Externe én interne analyse** zijn noodzakelijk eerste stap om te komen tot rationalisatie en optimalisatie van onderwijsaanbod, maar vragen een helder gedragen kader. Als dit kader echter niet Vlaanderenbreed wordt gedragen en ingezet hiervoor mist het kansen om te komen tot afstemming op niveau Vlaanderen van dit aanbod. Daarom is er nood om dit kader ook Vlaanderen-breed te kunnen inzetten en daarmee de basis te laten vormen voor een Vlaanderenbreed programmatiemodel. Een duidelijke set van criteria over instellingen heen zijn daarbij onontbeerlijk, naast ruimte voor instellingseigen principes omtrent opleidingsaanbod (in geval van Odisee onze DIW in C (duurzaam-inclusief-wendbaar in cocreatie)- handelingsprincipes) voor intern gebruik.
2. **Regionale analyses** zijn tijdsgebonden en vragen herhaling, het zou ook jammer zijn dat elke instelling deze analyse op zichzelf dient uit te voeren, dit is kostelijk en tijdrovend en dan ook steeds beperkter. Moest dit Vlaanderenbreed kunnen gebeuren in kader ook van een nieuw programmatiemodel zit hier veel meer slagkracht in. Daarnaast is het als hoger onderwijsinstelling van algemeen belang om **netwerken** verder uitbouwen om steeds vinger aan de pols te houden en daar ook **systematiek** in te krijgen
3. **Lerende organisatie:** een hoger onderwijsinstelling beschikt over veel knowhow die vraagt om **gedeeld** te worden: in eerste instantie **intern** (nog veel potentieel tot nog meer **synergie**), maar zonder daarbij de kracht van **externe netwerken** te vergeten: deze (bestaande) externe netwerken zouden hier nog meer bewust op kunnen inzetten – gestimuleerd door overheid om concurrentie te overstijgen.

Ondertekening door de rector of algemeen directeur

Vul de onderstaande verklaring in.

Ik verklaar dat alle gegevens in dit formulier en de bijlages naar waarheid zijn ingevuld

datum 27 10 2023
 dag maand jaar

handtekening

voor- en achternaam Ann Verreth